

En defensa de l'arquitectura

El títol d'aquest article podria ser *En defensa de l'enginyeria*. El fet que hi hagi qui s'estigui plantejant que els enginyers puguin signar els projectes d'arquitectura no és una bona solució als problemes de la professió. L'arquitectura i l'enginyeria són disciplines massa importants, de massa pes a la societat, de massa ànima, si se'm permet, per aigualir-les en un tot que pot engegar a dida l'excel·lència acumulada durant moltes generacions. El joc de tensions entre una disciplina i l'altra té, per damunt del fet objectual, una dimensió dialèctica i poètica. És aquesta dimensió la que cal potenciar, de manera que encara es facin més importants i autèntiques les dues disciplines professionals.

Em vull centrar tanmateix en l'arquitectura, tan maltractada darrerament a causa de la maltempsada impressionant que travessem. No fa gaires dies gaudia del plaer immens de la conversa amb la Carme Pinós. Més que un estudi, la Carme treballa en una llar, a casa, en un lloc amb personalitat, ple de racons i d'espais oberts; àmbits per a la reflexió, per al tancament creatiu en un mateix; àmbits per a la conversa cooperativa, per a la presentació dialogal. El món creatiu de la Carme i del seu equip esdevé atmosfera en aquell pis fantàstic de l'Eixample barceloní. Ella és capaç de traduir-la després en fets físics, incontestables, d'una organicitat adaptada al medi en què desenvolupa la forma concreta. Aquest és el misteri que incorpora l'arquitectura: la forma de sobte esdevé mòbil, adquireix personalitat pròpia i genera entre les parets, a través de les gelosies, en un pati interior, una atmosfera farcida d'ànima. Gràcies a les estructures que s'entrecreuen, als pilars que les suporten, i a les jàsseres que les estintolen, generen espais de vida i per a la vida nous.

ANTONI VIVES

POLÍTIC I ESCRIPTOR

El secret de l'arquitectura que estimem és el de rehumanitzar-nos. Les persones hem inventat l'hàbitat fonamental, allà on veritablement passa tot, on avancem com a comunitats humanes: la ciutat. Les ciutats necessiten els arquitectes i necessiten els enginyers. Barcelona és filla de totes dues disciplines: un enginyer, un arquitecte i un moviment arquitectònic expliquen la revolució de la societat catalana que va entre el 1850 i el 1936. Amb Cerdà, Gaudí i el GATCPAC, Barcelona va afegint personalitat fins a esdevenir la ciutat única que és avui. No som prou conscients de fins a quin punt la manera com vivim a casa i al carrer és producte del que som, i al mateix temps ens va conformant individualment i col·lectiva. Els nostres arquitectes combinen la disciplina tècnica amb una capacitat d'aprofundiment intel·lectual que els converteix en una peça clau a l'hora de configurar-nos comunitàriament.

Això és així des de tots els punts de vista: la mala arquitectura genera dinàmiques negatives. L'arqui-

Els nostres arquitectes combinen la disciplina tècnica amb profunditat intel·lectual: són peces claus a l'hora de configurar-nos comunitàriament

tectura adotzenada, l'arquitectura convertida en *commodity* comercial o en pur manierisme, que hi ha de tot, ens llasta i genera espais de desconfort i de dissolució col·lectiva. L'arquitectura i l'urbanisme de l'Escola de Barcelona ha ensenyat al món que l'excel·lència ha d'anar necessàriament unida a la socialització de la qualitat, a l'accessibilitat general al confort, a la generació d'espais col·lectius referencials.

No ens podem permetre, per tant, deixar de fer de l'arquitectura un dels eixos vertebradors i definitoris del que és capaç de produir Catalunya. Cedir a la temptació de fer baixar el llistó és el camí directe a la depauperació intel·lectual i professional. Dissoldre les disciplines en una de sola comportarà a la llarga perdre la tradició de construir bé, sòlidament, que no vol dir que les cases no caiguin, sinó construir a partir de la praxi sorgida de la reflexió.

Mai com ara no hem patit per la possible desaparició d'aquest capital únic amb què compta el país. Cada despatx era capaç de generar-ne d'altres d'arquitectes joves i encara més creatius. La marca d'aigua del país és la qualitat de les nostres places i dels nostres carrers. De les nostres cuines i sales d'estar. La crisi fa que molts arquitectes joves marxin a cercar llocs on desenvolupar la potència creativa. Cal que treballem junts perquè un dia puguin i vulguin tornar. Hem de treballar amb la universitat per incorporar els alumnes a les empreses abans d'acabar els estudis. Hem de fer que els més grans, quan els baixa la vida professional plenament activa, puguin dedicar-se a traspassar l'experiència als més joves. L'arquitectura és una de les ànimes fonamentals de Barcelona, que vol dir de tots nosaltres. L'hem de potenciar, i ho hem de fer pensant que dedicant-nos-hi fem la nostra capital i el nostre país veritables referents de qualitat de vida i d'equitat.